

**ศึกษาพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการวางแผนเกษียณของ
คนรุ่นใหม่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล**
**Study of investment behavior in mutual funds for retirement planning of
the new generation in Bangkok and vicinity**

นายพันธุ์มงคล ชนะชน
สาขาวิชาการเงิน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ผู้รับผิดชอบบทความ
Panmongkon Chanachon
E-mail: 6614154164@ru.ac.th
Faculty of Business Administration Program in Finance,
Ramkhamhaeng University
Corresponding author

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อสำรวจลักษณะประชากรศาสตร์ของผู้ที่มีพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการวางแผนเกษียณของคนรุ่นใหม่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล 2) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการวางแผนเกษียณของคนรุ่นใหม่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล 3) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการวางแผนเกษียณของคนรุ่นใหม่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และ 4) เพื่อเสนอแนวทางในการส่งเสริมการลงทุนเพื่อการวางแผนเกษียณในกลุ่มคนรุ่นใหม่ กลุ่มตัวอย่างคือ คนรุ่นใหม่ที่มีอายุระหว่าง 16–45 ปี ที่อาศัยหรือทำงานในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 400 คน เป็น การวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าระหว่าง 0.67 – 1 ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การวิเคราะห์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีระดับความสำคัญเกี่ยวกับพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการวางแผนเกษียณของคนรุ่นใหม่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุและระดับการศึกษา ที่แตกต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการวางแผนเกษียณของคนรุ่นใหม่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 ส่วนความรู้ความเข้าใจการลงทุน ได้แก่ ด้านทัศนคติเกี่ยวกับการลงทุน ด้านความเสี่ยงในการลงทุน และด้านความสามารถในการจัดการลงทุน มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุน และการยอมรับเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเงิน ได้แก่ ด้านตัวแปรภายนอก การรับรู้ความง่ายในการใช้ ทัศนคติที่มีต่อการใช้ และความตั้งใจเชิงพฤติกรรมในการใช้ มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการวางแผนเกษียณของคนรุ่นใหม่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

คำสำคัญ ความรู้ความเข้าใจการลงทุน การยอมรับเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเงิน พฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการวางแผนเกษียณ

ABSTRACT

The objectives of this study were 1) to examine the demographic characteristics of individuals who invest in mutual funds for retirement planning among the new generation in Bangkok and vicinity, 2) to study the investment behavior in mutual funds for retirement planning among the new generation in the same area, 3) to analyze the factors influencing such investment behavior, and 4) to propose guidelines for promoting retirement planning investment among the new generation. The sample group consisted of 400 individuals aged between 16 and 45 years who live or work in Bangkok and vicinity. This research employed a quantitative approach using a questionnaire as the research instrument. The quality of the questionnaire was verified through the Index of Item–Objective Congruence (IOC), which ranged from 0.67 to 1.00. Data were analyzed using mean, standard deviation, t-test, one-way ANOVA, Pearson’s correlation coefficient, and multiple regression analysis.

The results revealed that the overall level of importance regarding investment behavior in mutual funds for retirement planning among the new generation in Bangkok and its metropolitan area was high. The comparison results indicated that age and education level had statistically significant effects on investment behavior at the 0.05 level. Furthermore, investment literacy including investment attitude, risk perception, and investment management ability was found to have a significant influence on investment behavior. In addition, the acceptance of financial technology and innovation, namely external variables, perceived ease of use, attitude toward usage, and behavioral intention to use, also significantly affected the investment behavior in mutual funds for retirement planning among the new generation in Bangkok and its metropolitan area.

Keyword; Investment knowledge, Technology acceptance Financial technology, Investment behavior in mutual funds for retirement planning

บทนำ

ประเทศไทยเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุสมบูรณ์ตั้งแต่ พ.ศ. 2568 และคาดว่าจะเป็นสังคมผู้สูงอายุระดับสุดยอดใน พ.ศ. 2573 ทำให้ประเด็นความมั่นคงทางการเงินหลังเกษียณเป็ความท้าทายสำคัญ ขณะเดียวกันรายงาน OECD (2025) ชี้ว่าอัตราการทดแทนรายได้สุทธิของไทยอยู่เพียงราว 18% สะท้อนว่าการพึ่งพาระบบบำนาญภาครัฐไม่เพียงพอ จึงจำเป็นต้องเสริมด้วยการวางแผนการเงินส่วนบุคคลและการลงทุนระยะยาว

ในบริบทนี้ กลุ่มคนรุ่นใหม่ (Gen Y/Gen Z) มีอายุระหว่าง 16–45 ปี ที่อาศัยอยู่หรือทำงานในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลมีศักยภาพด้านการลงทุน สามารถจัดการเข้าถึงความรู้ รายได้ และเครื่องมือการเงินสมัยใหม่ แม้บางส่วนเริ่มลงทุนกองทุนเพื่อเกษียณ (เช่น RMF/SSF) แต่โดยรวมยังพบความแตกต่างเชิงพฤติกรรม และยังมีแนวโน้มให้ความสำคัญกับการใช้จ่ายปัจจุบันเพื่อความสุขในปัจจุบันมากกว่าการออมเพื่ออนาคต รวมถึงความสนใจผลิตภัณฑ์ฟินเทค เช่น การลงทุนผ่านแอป และสินทรัพย์ดิจิทัล ขณะที่ความรู้พื้นฐานด้านการวางแผนเกษียณและการบริหารความเสี่ยงยังไม่รอบด้าน

ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะคนรุ่นใหม่ จึงมุ่งศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเกษียณของคนรุ่นใหม่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยเน้นทำความเข้าใจ ความรู้ความเข้าใจการลงทุน และการยอมรับเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเงิน ผลการศึกษาสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการออกแบบนโยบายหรือกิจกรรมส่งเสริมการวางแผนการเงินที่เหมาะสมกับกลุ่มคนรุ่นใหม่ อีกทั้งยังเป็นแนวทางให้สถาบันการเงินและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่ตอบสนองต่อพฤติกรรมและความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับบริบทของเศรษฐกิจและสังคมไทยที่กำลังก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างเต็มตัวในอนาคตอันใกล้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสำรวจลักษณะประชากรศาสตร์ของผู้ที่มีพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการวางแผนเกษียณของคนรุ่นใหม่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการวางแผนเกษียณของคนรุ่นใหม่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการวางแผนเกษียณของคนรุ่นใหม่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
4. เพื่อเสนอแนวทางในการส่งเสริมการลงทุนเพื่อการวางแผนเกษียณในกลุ่มคนรุ่นใหม่

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษานี้มุ่งศึกษาเรื่อง “ศึกษาพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการวางแผนเกษียณของคนรุ่นใหม่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล” มีขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ คนรุ่นใหม่ที่มีอายุระหว่าง 16–45 ปี มีศักยภาพในการวางแผนทางการเงินระยะยาว ทั้งที่เคยลงทุนในกองทุนรวมอยู่แล้ว และกำลังศึกษาการลงทุนในกองทุนรวม อาศัยอยู่หรือทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ได้แก่ คนรุ่นใหม่ที่มีอายุระหว่าง 16–45 ปี ซึ่งมีศักยภาพในการวางแผนทางการเงินระยะยาว ทั้งผู้ที่เคยลงทุนในกองทุนรวมอยู่แล้ว และผู้ที่กำลังศึกษาการลงทุนในกองทุนรวม อาศัยอยู่หรือทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ซึ่งไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน ผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของคอคแรน (Cochran, 1977 อ้างถึงใน ชูตินันท์ ประทีป ณ ถลาง, 2563) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างไม่น้อย 385 ตัวอย่าง เพื่อป้องกันความผิดพลาดจาก

การตอบแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงกำหนดให้มีการสำรวจเพิ่มจำนวน 15 ตัวอย่าง รวมขนาดของกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 400 ตัวอย่าง โดยแจกแบบสอบถามผ่าน Google Forms

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการศึกษาครั้งนี้มุ่งเน้นการศึกษาพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการวางแผนเกษียณของคนรุ่นใหม่ ซึ่งประกอบด้วย ตัวแปรดังต่อไปนี้

ตัวแปรอิสระ (Independent variables) ประกอบด้วย 3 ตัวแปร ดังนี้

1. ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน
2. ความรู้ความเข้าใจในการลงทุน (Investment Knowledge) ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจการลงทุนด้านทัศนคติเกี่ยวกับการลงทุน ด้านความเสี่ยงในการลงทุน ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และด้านความสามารถในการจัดการลงทุน
3. การยอมรับเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเงิน ซึ่งประกอบด้วย ตัวแปรภายนอก การรับรู้ประโยชน์ที่เกิดจากการใช้ การรับรู้ความง่ายในการใช้ ทัศนคติที่มีต่อการใช้ และความตั้งใจเชิงพฤติกรรมในการใช้

ตัวแปรตาม (Dependent variables) คือ พฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการวางแผนเกษียณของคนรุ่นใหม่

ขอบเขตด้านพื้นที่

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตพื้นที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้ คือ ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ขอบเขตระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้ดำเนินการตั้งแต่เดือนสิงหาคม จนถึงเดือนตุลาคม 2568

สมมติฐานของการวิจัย

1. ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการวางแผนเกษียณของคนรุ่นใหม่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล แตกต่างกัน
2. ความรู้ความเข้าใจการลงทุน มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการวางแผนเกษียณของคนรุ่นใหม่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
3. การยอมรับเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเงิน มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการวางแผนเกษียณของคนรุ่นใหม่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการวางแผนเกษียณของคนรุ่นใหม่
2. เข้าใจปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการลงทุน ซึ่งสามารถนำไปใช้กำหนดนโยบายหรือกลยุทธ์การตลาดสำหรับกองทุนรวม
3. เป็นแนวทางสำหรับคนรุ่นใหม่ในการวางแผนการเงินระยะยาว และสร้างความมั่นคงทางการเงินหลังเกษียณ

4. เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชน ในการออกแบบผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่ตอบโจทย์คนรุ่นใหม่มากขึ้น

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประชากรศาสตร์

ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ (2542) อธิบายว่า พฤติกรรมของมนุษย์เกิดขึ้นจากแรงกระตุ้นภายนอก และคุณลักษณะทางประชากรศาสตร์มีผลต่อความแตกต่างของพฤติกรรมแต่ละบุคคล ดังนั้น คนที่มีคุณลักษณะทางประชากรต่างกัน ย่อมมีแนวโน้มพฤติกรรมที่แตกต่างกันไปด้วย

แนวคิดและทฤษฎีความรู้ความเข้าใจการลงทุน

อดุลย์ จาตุรงค์กุล (2550) อธิบายว่า ความรู้ (Knowledge) หมายถึงข่าวสารที่บุคคลสะสมไว้ในความทรงจำ ซึ่งมีผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจในตลาด โดยเฉพาะความรู้เกี่ยวกับผู้บริโภค (Consumer Knowledge) ที่ชี้ให้เห็นว่าผู้บริโภครู้อะไร เก็บความรู้อย่างไร และสามารถนำมาประยุกต์ใช้หรือวัดผลได้อย่างไร ซึ่งในบริบทของงานวิจัยนี้ “ผู้บริโภค” หมายถึง “ผู้ลงทุน” ที่ต้องอาศัยความรู้เพื่อประกอบการตัดสินใจลงทุน

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการยอมรับเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเงิน

ทฤษฎีการกระทำตามหลักเหตุผล (The Theory of Reasoned Action -TRA) (ภัทราวดี วงศ์สุเมธ, 2556) (อ้างถึง Fishbein and Ajzen, 1975) เป็นทฤษฎีที่คิดค้น โดย Fishbein และ Ajzen ซึ่งกล่าวถึงพฤติกรรมโดยทั่วไปของมนุษย์ว่า การกระทำทุกอย่างของ มนุษย์เกิดจากการใช้เหตุผลและข้อมูลประกอบการตัดสินใจจากกระทำหรือไม่กระทำการใด ดังนั้น การทำนายพฤติกรรมของมนุษย์จะต้องพิจารณาปัจจัยที่เกี่ยวข้องหรือส่งผลต่อการตัดสินใจ ของมนุษย์ โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมของแต่ละบุคคล (Individual Behavior) คือ ความตั้งใจเชิงพฤติกรรม (Behavioral Intention) ซึ่งได้รับผลกระทบหรือแรงผลักดันจาก ทศนคติ (Attitude) และ บรรทัดฐานทางสังคม (Subjective Norm)

แบบจำลองการยอมรับเทคโนโลยี (The Technology Acceptance Model - TAM) ภัทราวดี วงศ์สุเมธ (2556) (อ้างถึง Davis, Bagozzi, and Warshaw, 1989) เป็นทฤษฎีที่คิดค้นโดย Davis, Bagozzi และ Warshaw ซึ่งพัฒนามาจากแนวคิดของ TRA โดย TAM จะเน้นการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลต่อการยอมรับหรือการตัดสินใจที่จะใช้เทคโนโลยีหรือ นวัตกรรมใหม่ ซึ่งปัจจัยหลักที่ส่งผลโดยตรงต่อการยอมรับเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมของผู้ใช้ ได้แก่ การรับรู้ถึงความง่ายในการใช้งาน (Perceived Ease of Use – PEOU) และการรับรู้ถึงประโยชน์ที่เกิดจากการใช้ (Perceived Usefulness - PU) โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจเชิงพฤติกรรมในการใช้เทคโนโลยี (Behavioral Intention) มีทั้งสิ้น 4 ปัจจัย (บรมกิจและนรชัย, 2561) (Davis, 1989) ได้แก่

1. ตัวแปรภายนอก (External Variables) คือ อิทธิพลของตัวแปรภายนอกสร้าง จากการรับรู้ที่ได้รับอิทธิพลแตกต่างกันและทำให้เกิดการแสดงพฤติกรรมของแต่ละบุคคล เช่น ความรู้ ความเข้าใจ ประสบการณ์ ความเชื่อ และพฤติกรรมทางสังคม เป็นต้น

2. การรับรู้ประโยชน์ที่เกิดจากการใช้ (Perceived Usefulness) คือ การรับรู้ถึงประโยชน์ที่เกิดจากการใช้ซึ่งเป็นตัวกำหนดการรับรู้ในแต่ละบุคคล แต่ละคนจะรับรู้ได้ว่าเทคโนโลยี มีส่วนช่วยในการพัฒนาหรือศักยภาพผลงานของตนเองได้อย่างไรบ้าง

3. การรับรู้ความง่ายในการใช้ (Perceived Ease of Use) คือ การรับรู้ความง่ายในการใช้งานซึ่งเป็นตัวกำหนดการรับรู้ในปริมาณหรือความสำเร็จที่จะได้รับว่าตรงกับที่ต้องการหรือไม่

4. ทักษะที่มีต่อการใช้ (Attitude toward Using) คือ ทักษะที่มีต่อการใช้ว่าแต่ละบุคคลมีความสนใจที่จะใช้ระบบเทคโนโลยีหรือยอมรับการใช้งาน

5. ความตั้งใจเชิงพฤติกรรมในการใช้ (Behavioral Intention to Use) จาก 4 ปัจจัยข้างต้นจนในท้ายที่สุดจะเกิดความตั้งใจในการใช้เทคโนโลยีจะส่งอิทธิพลต่อการยอมรับและ ใช้งานเทคโนโลยี (Actual System Usage) นั่นเอง

แนวคิดและทฤษฎีพฤติกรรมของนักลงทุน

พฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนสะท้อนถึงการกระทำและการตัดสินใจที่แตกต่างกันไปตามลักษณะเฉพาะบุคคล ปัจจัยแรงจูงใจ สภาพแวดล้อมทางการลงทุน ตลอดจนข่าวสารที่นักลงทุนได้รับ และตีความ ซึ่งล้วนส่งผลต่อกระบวนการตัดสินใจลงทุน

Wade and Tavis (1999 อ้างใน บุรฉัตร จันทร์แดง, 2562) อธิบายว่า พฤติกรรมหมายถึงการกระทำของมนุษย์ที่สามารถสังเกตได้

Zimbardo and Gerrig (1999 อ้างใน เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร, 2562) ให้ความหมายว่า พฤติกรรมเป็นการกระทำที่เกิดขึ้นเพื่อการปรับตัวของมนุษย์ต่อสิ่งแวดล้อม

Lahey (2001 อ้างใน สัญญา เคนาภูมิ, 2562) ให้ความหมายว่า พฤติกรรมคือการปฏิบัติหรือการกระทำที่สามารถมองเห็นและวัดได้

สรุปได้ว่า พฤติกรรมจึงเป็นการกระทำของมนุษย์ที่มีจุดมุ่งหมายและสามารถสังเกตได้ ทั้งนี้ ในบริบทของการลงทุน พฤติกรรมการลงทุนหมายถึง การกระทำหรือการตัดสินใจของบุคคลในการจัดสรรทรัพยากรทางการเงิน เพื่อให้เกิดผลตอบแทนภายใต้เงื่อนไขของความเสี่ยงและเป้าหมายทางเศรษฐกิจของแต่ละบุคคล

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการวางแผนการเงินเพื่อวัยเกษียณ

สุรกุล เจนอบรม (2534) อธิบายว่า ในมิติทางสังคม การเกษียณมิได้หมายถึงการยุติการทำงานโดยสิ้นเชิง หากแต่เป็นช่วงของการปรับเปลี่ยนบทบาทชีวิต จากการทำงานเพื่อหารายได้ไปสู่การทำกิจกรรมที่ก่อให้เกิดคุณค่าทางจิตใจและสังคม อาทิ การประกอบอาชีพอิสระ การทำงานอาสาสมัคร การแสวงหาความรู้ใหม่อย่างต่อเนื่อง หรือการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางศาสนาและชุมชน ซึ่งแนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับทฤษฎีความต่อเนื่อง (Continuity Theory of Aging) ของ Atchley (1989) ที่เสนอว่าผู้สูงอายุจะพยายามคงไว้ซึ่งรูปแบบชีวิต กิจกรรม และความสัมพันธ์ที่คุ้นเคย เพื่อรักษาความรู้สึกมีคุณค่า ความต่อเนื่อง และความหมายในชีวิต

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชนิตา อนุชาตานนท์ (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการออม (Super Savings Fund) ของนักลงทุนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 60 มีอายุระหว่าง 20–29 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001–40,000 บาท ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา

อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการออม (SSF) ของนักลงทุนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลแตกต่างกัน

ปริยานันท์ ช่วยบุคดา (2565) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยกำหนดพฤติกรรมการลงทุนที่นำไปสู่เป้าหมายในชีวิตของประชากร Generation Y ในจังหวัดนครปฐม ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 25–34 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ประกอบอาชีพในภาคเอกชน และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001–40,000 บาท พฤติกรรมการลงทุนของกลุ่ม Generation Y ในจังหวัดนครปฐมมีความหลากหลาย ได้แก่ การออมเงินฝากประจำ การลงทุนในกองทุนรวม และการลงทุนในหุ้น โดยมีแรงจูงใจสำคัญคือการบรรลุเป้าหมายในชีวิต เช่น การเกษียณก่อนวัย การสร้างครอบครัว และการมีทรัพย์สินเป็นของตนเอง ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ความรู้ความเข้าใจด้านการลงทุน แรงจูงใจในการลงทุน และสภาพแวดล้อมทางการลงทุน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการลงทุนของประชากร Generation Y ในจังหวัดนครปฐมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

โลมจิตร ทองอยู่ (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่องความรู้ทางการเงินและการออมเพื่อการเกษียณของคนรุ่นมิลเลนเนียลไทย ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นคนรุ่นมิลเลนเนียล เพศหญิง อายุระหว่าง 23–30 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001–30,000 บาท และทำงานในภาคธุรกิจบริการและเอกชน โดยส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการออมเงินเพื่อการเกษียณผ่านกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) และกองทุนรวมเพื่อการออม (SSF) รองลงมาคือการทำประกันชีวิตที่มีลักษณะเป็นการออมระยะยาว ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ระดับความรู้ทางการเงินมีผลโดยตรงต่อการวางแผนเกษียณ กลุ่มที่มีความรู้ทางการเงินในระดับสูงจะมีพฤติกรรมการออมที่สม่ำเสมอและใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเพื่อส่งเสริมการลงทุนมากกว่ากลุ่มที่มีความรู้ในระดับต่ำ สะท้อนให้เห็นว่าความรู้ทางการเงินเป็นปัจจัยพื้นฐานที่ส่งผลต่อความสามารถในการเตรียมความพร้อมทางการเงินเพื่อวัยเกษียณของคนรุ่นใหม่

จิรภาพ ธัมหายสุข (2566) ได้ทำการศึกษาเรื่องผลกระทบของการจัดอันดับความยั่งยืนของมอร์นิงสตาร์ต่อกระแสเงินลงทุนในประเทศไทย ผลการศึกษา พบว่า นักลงทุนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 28-37 ปี รายได้เฉลี่ย 30,001-50,000 บาท มีพฤติกรรมเลือกลงทุนในกองทุนที่มีคะแนนความยั่งยืนสูง โดยเฉพาะในช่วงการแพร่ระบาดโควิด-19 นักลงทุนมีพฤติกรรมบินสู่คุณภาพหรือเลือกลงทุนในกองทุนที่มี ESG Rating สูงกว่าการพิจารณาผลตอบแทนในอดีต ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านความยั่งยืนของกองทุนได้กลายเป็นองค์ประกอบสำคัญที่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนของนักลงทุนรุ่นใหม่

วิธีดำเนินการวิจัย

ในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ด้วยวิธีการวิจัยสำรวจกับกลุ่มตัวอย่างในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 400 ตัวอย่าง โดยใช้แบบสอบถามสำหรับการเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของผู้วิจัย

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ คนรุ่นใหม่ที่มีอายุระหว่าง 16–45 ปี มีศักยภาพในการวางแผนทางการเงินระยะยาว ทั้งที่เคยลงทุนในกองทุนรวมอยู่แล้ว และกำลังศึกษาการลงทุนในกองทุนรวม อาศัยอยู่หรือทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ได้แก่ คนรุ่นใหม่ที่มีอายุระหว่าง 16–45 ปี ซึ่งมีศักยภาพในการวางแผนทางการเงินระยะยาว ทั้งผู้ที่เคยลงทุนในกองทุนรวมอยู่แล้ว และผู้ที่กำลังศึกษาลงทุนในกองทุนรวม อาศัยอยู่หรือทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ซึ่งไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน ผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของคอคแรน (Cochran, 1977 อ้างถึงใน ชูตินันท์ ประทีป ณ ถลาง, 2563) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างไม่น้อย 385 ตัวอย่าง เพื่อป้องกันความผิดพลาดจากการตอบแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงกำหนดให้มีการสำรองเพิ่มจำนวน 15 ตัวอย่าง รวมขนาดของกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 400 ตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผู้วิจัยนั้นได้สร้างขึ้นโดยการศึกษาค้นคว้าจากแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของคำถามจะเป็นคำถามปลายปิด (Closed Ended Question) มีตัวเลือกให้เลือกตอบ (Multiple Choice) ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการลงทุน (Investment Knowledge) ซึ่งประกอบด้วย จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านทัศนคติเกี่ยวกับการลงทุน ด้านความเสี่ยงในการลงทุน ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และด้านความสามารถในการจัดการลงทุน

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการยอมรับเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเงิน ซึ่งประกอบด้วย จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ตัวแปรภายนอก การรับรู้ประโยชน์ที่เกิดจากการใช้ การรับรู้ความง่ายในการใช้ ทัศนคติที่มีต่อการใช้ และความตั้งใจเชิงพฤติกรรมในการใช้

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการลงทุน ซึ่งประกอบด้วย จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านระยะเวลาลงทุน ด้านปริมาณเงินที่ใช้ลงทุน ด้านรูปแบบการลงทุน และด้านผลลัพธ์ที่คาดหวังจากการลงทุน

การประเมินเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยได้ทำได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของการวัด (Content Validity) โดยมีผู้เชี่ยวชาญในด้านเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง จำนวน 3 ท่าน เป็นผู้ตรวจสอบและพิจารณา โดยค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถามต้องมีมากกว่า 0.7 ขึ้นไป (Cronbach, 1951) เมื่อพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ในแต่ละด้านเป็นรายชื่อของแบบสอบถามทั้ง 4 ส่วน ทั้งหมดมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67 – 1 โดยผู้เชี่ยวชาญยังได้ให้ข้อเสนอแนะในการปรับข้อคำถามให้มีความ

ชัดเจนมากขึ้น ผู้วิจัยจึงดำเนินการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะและนำแบบสอบถามไปทดสอบความเชื่อมั่นในขั้นต่อไป

2. ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยนำเครื่องมือไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างนำร่องที่เป็นบุคคล Generation Y จำนวน 30 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างหลักของการวิจัย จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาคำนวณหาความเชื่อมั่นด้วยวิธี สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ตามแนวคิดของ Cronbach (1951) โดยทั่วไปแบบสอบถามที่มีค่าแอลฟาตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป พบว่า ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ด้านความรู้ความเข้าใจในการลงทุน เท่ากับ 0.933 ด้านการยอมรับเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเงิน เท่ากับ 0.945 และด้านพฤติกรรมการลงทุนเพื่อการวางแผนเกษียณ เท่ากับ 0.934 ถือว่าอยู่ในระดับที่น่าเชื่อถือ สามารถนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงได้

วิธีในการเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน โดยการใช้แบบสอบถามออนไลน์ผ่านทาง Google Form เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เนื่องจากเป็นช่องทางที่ให้กลุ่มตัวอย่างเข้าถึงแบบสอบถามได้ง่ายที่สุด ซึ่งการตอบแบบสอบถามนั้นจะมีคำถามคัดกรองก่อนการตอบแบบสอบถาม คือ เป็นกลุ่ม Gen Y หรือ Gen Z เกิดระหว่างปี พ.ศ. 2523–2552 มีอายุระหว่าง 16–45 ปีและอาศัยอยู่หรือทำงานในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ก็จะสามารถทำแบบสอบถามในส่วนถัดไปได้ แต่ถ้าหากไม่ได้เป็นกลุ่ม Gen Y หรือ Gen Z หรือไม่ได้อาศัยอยู่หรือทำงานในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จะถือว่าจบการทำแบบสอบถาม และผู้วิจัยจะไม่เก็บรวบรวมข้อมูลในส่วนนี้

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ผู้วิจัยได้รับข้อมูลจากแบบสอบถามที่ตอบครบถ้วนสมบูรณ์ ทางผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม และประมวลผลผ่านโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS และทำการทดสอบสมมติฐานโดยใช้ความเชื่อมั่นในระดับร้อยละ 95 ($\alpha=0.05$) โดยสถิติที่ใช้ในการศึกษา มีดังต่อไปนี้

สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

ข้อมูลประชากรศาสตร์ ใช้ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) เพื่ออธิบายลักษณะเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ตัวแปรวิจัยเชิงพฤติกรรมและทัศนคติ ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อบ่งบอกระดับความคิดเห็น เช่น ความรู้ความเข้าใจในการลงทุน การยอมรับเทคโนโลยีทางการเงิน และพฤติกรรมการลงทุน

สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics)

การวิเคราะห์โดยสถิติที่ใช้ทดสอบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างที่มีตัวแปรไม่เกิน 2 กลุ่ม ด้วยสถิติ t – test (Independent Sample) และ One-way ANOVA ใช้ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่าง ตัวแปรประชากรศาสตร์ที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ หากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ จะดำเนินการวิเคราะห์เพิ่มเติมด้วยการทดสอบรายคู่ (Post Hoc Test) เพื่อหาว่ากลุ่มใดแตกต่างกัน

การวิเคราะห์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) ใช้วัดความสัมพันธ์ระหว่าง ตัวแปรอิสระเชิงปริมาณ ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจการลงทุน และการยอมรับเทคโนโลยีทางการเงิน กับ ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการลงทุน

การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ใช้เพื่อทดสอบว่าตัวแปรอิสระ (เช่น ความรู้ความเข้าใจการลงทุน, การยอมรับเทคโนโลยีทางการเงิน) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการลงทุนหรือไม่ แบบจำลองจะช่วยทำนายค่าของตัวแปรตาม และระบุสัดส่วนการอธิบายความแปรปรวน (R^2) ว่าตัวแปรอิสระสามารถอธิบายพฤติกรรมการลงทุนได้มากน้อยเพียงใด ใช้ทดสอบค่าความมีนัยสำคัญทางสถิติของสัมประสิทธิ์ถดถอย (Beta Coefficient) เพื่อตอบสมมติฐานว่า ตัวแปรอิสระใดมีอิทธิพลมากที่สุด

ผลการวิจัย

1. คำถามคัดกรองผู้ตอบแบบสอบถามเบื้องต้น พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นอาศัยอยู่หรือทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล จำนวน 400 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00

2. ลักษณะประชากรศาสตร์ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 249 คน คิดเป็นร้อยละ 62.25 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 272 คน คิดเป็นร้อยละ 68 ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 310 คน คิดเป็นร้อยละ 77.50 ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 177 คน คิดเป็นร้อยละ 44.25 และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,000-25,000 บาท จำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 45.50

3. ด้านความรู้ความเข้าใจในการลงทุน พบว่า กลุ่มตัวอย่างในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีระดับความสำคัญเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการลงทุนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.98 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร มีค่าเฉลี่ย 4.03 รองมาคือ ด้านทัศนคติเกี่ยวกับการลงทุน มีค่าเฉลี่ย 4.01 ถัดมาคือ ด้านความเสี่ยงในการลงทุน มีค่าเฉลี่ย 3.97 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านความสามารถในการจัดการลงทุน มีค่าเฉลี่ย 3.90 ตามลำดับ

4. ด้านการยอมรับเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเงิน พบว่า กลุ่มตัวอย่างในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีระดับความสำคัญเกี่ยวกับการยอมรับเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเงินในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.16 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ทัศนคติที่มีต่อการใช้ มีค่าเฉลี่ย 4.21 รองมาคือ การรับรู้ความง่ายในการใช้ มีค่าเฉลี่ย 4.20 ถัดมาคือ ความตั้งใจเชิงพฤติกรรมในการใช้ มีค่าเฉลี่ย 4.17 ถัดมาคือ ตัวแปรภายนอก มีค่าเฉลี่ย 4.11 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การรับรู้ประโยชน์ที่เกิดจากการใช้ มีค่าเฉลี่ย 4.08 ตามลำดับ

5. ด้านพฤติกรรมการลงทุน พบว่า กลุ่มตัวอย่างในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีระดับความสำคัญเกี่ยวกับพฤติกรรมการลงทุนในภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.01 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านรูปแบบการลงทุน มีค่าเฉลี่ย 4.07 รองมาคือ ด้านผลลัพธ์ที่คาดหวังจากการลงทุน มีค่าเฉลี่ย 4.06 ด้านปริมาณเงินที่ใช้ลงทุน มีค่าเฉลี่ย 4.01 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านระยะเวลาลงทุน มีค่าเฉลี่ย 3.92 ตามลำดับ

6. ผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ พบว่า ความรู้ความเข้าใจการลงทุน มีเพียง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านทัศนคติเกี่ยวกับการลงทุน ด้านความเสี่ยงในการลงทุน และด้านความสามารถในการจัดการลงทุน ที่มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการวางแผนเกษียณของคนรุ่นใหม่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ขณะที่ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ไม่มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการวางแผนเกษียณของคนรุ่นใหม่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

7. ผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ พบว่า การยอมรับเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเงิน มีเพียง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านตัวแปรภายนอก การรับรู้ความง่ายในการใช้ ทัศนคติที่มีต่อการใช้ และความตั้งใจเชิงพฤติกรรมในการใช้ ที่มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการวางแผนเกษียณของคนรุ่นใหม่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ขณะที่ด้านการรับรู้ประโยชน์ที่เกิดจากการใช้ ไม่มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการวางแผนเกษียณของคนรุ่นใหม่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 กลุ่มตัวอย่างในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่มีอายุ และระดับการศึกษา ที่แตกต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการวางแผนเกษียณของคนรุ่นใหม่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ขณะที่ เพศ อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการวางแผนเกษียณของคนรุ่นใหม่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ความรู้ความเข้าใจการลงทุน มีเพียง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านทัศนคติเกี่ยวกับการลงทุน ด้านความเสี่ยงในการลงทุน และด้านความสามารถในการจัดการลงทุน มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการวางแผนเกษียณของคนรุ่นใหม่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ขณะที่ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ไม่มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการวางแผนเกษียณของคนรุ่นใหม่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

สมมติฐานที่ 3 การยอมรับเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเงิน มีเพียง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านตัวแปรภายนอก การรับรู้ความง่ายในการใช้ ทัศนคติที่มีต่อการใช้ และความตั้งใจเชิงพฤติกรรมในการใช้ ที่มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการวางแผนเกษียณของคนรุ่นใหม่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ขณะที่ด้านการรับรู้ประโยชน์ที่เกิดจากการใช้ ไม่มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการวางแผนเกษียณของคนรุ่นใหม่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

อภิปรายผล

งานวิจัยเรื่อง “ศึกษาพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการวางแผนเกษียณของคนรุ่นใหม่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล” ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. จากผลการศึกษาการเปรียบเทียบความแตกต่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่มีอายุ และระดับการศึกษา ที่แตกต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการวางแผนเกษียณของคนรุ่นใหม่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 จากค่าเฉลี่ยพบว่าระหว่างกลุ่มคนที่อายุ 31-40 ปี จะมีพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนโดยรวมมากกว่ากลุ่มที่อายุน้อยกว่า รวมถึงยังให้ความสำคัญกับรูปแบบการลงทุน มากกว่ากลุ่มอายุอื่นๆ ส่วนด้านระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จะมีพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนโดยรวมมากกว่าระดับการศึกษากลุ่มอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษานนารถน์ สุนทรวิช (2564) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนทางการเงินออนไลน์ของคณวิทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ลักษณะด้านประชากรศาสตร์ ด้านระดับการศึกษาสูงสุดแตกต่างกัน มีการตัดสินใจการลงทุนทางการเงินออนไลน์ที่แตกต่างกัน ส่วนในด้านเพศ อาชีพและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน แตกต่างกัน มีการตัดสินใจการลงทุนทางการเงินออนไลน์ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ชนิตา อนุชาตานนท์ (2564) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการออม (Super Savings Fund) ของนักลงทุนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่า ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ในด้านอายุ และระดับการศึกษา ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการออม (SSF) แตกต่างกัน

2. จากผลการศึกษาพบว่าความรู้ความเข้าใจการลงทุน ได้แก่ ด้านทัศนคติเกี่ยวกับการลงทุน ด้านความเสี่ยงในการลงทุน และด้านความสามารถในการจัดการลงทุน มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการวางแผนเกษียณของคนรุ่นใหม่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยด้านความเสี่ยงในการลงทุนส่งผลมากที่สุด เนื่องจากการที่คนรุ่นใหม่สามารถวิเคราะห์ความขาดทุน (Cut Loss) เมื่อมีปัญหาด้านการลงทุน (Loss) จากการลงทุนได้ย่อมมีผลต่อพฤติกรรมการลงทุน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ปริยานันท์ ช่วยบุตดา (2565) ที่ศึกษาปัจจัยกำหนดพฤติกรรมการลงทุนที่นำไปสู่เป้าหมายในชีวิตของประชากร Generation Y ในเขตจังหวัดนครปฐม พบว่า ความรู้ความเข้าใจการลงทุน ในด้านทัศนคติเกี่ยวกับการลงทุน ความเสี่ยงในการลงทุน และความรู้ความเข้าใจการลงทุน ส่งผลต่อพฤติกรรมการลงทุนของประชากร Generation Y ในจังหวัดนครปฐม แต่ขณะเดียวกันขัดแย้งกับด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการลงทุน และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ โลมจิตร ทองอยู่ (2563) ที่ศึกษาความรู้ทางการเงินและการออมเพื่อการเกษียณของคนรุ่นใหม่เลนเนียลไทย พบว่าระดับความรู้ทางการเงินส่งผลโดยตรงต่อการวางแผนเกษียณ

3. จากผลการศึกษาพบว่าการยอมรับเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเงิน ได้แก่ ด้านตัวแปรภายนอก การรับรู้ความง่ายในการใช้ ทัศนคติที่มีต่อการใช้ และความตั้งใจเชิงพฤติกรรมในการใช้ มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการวางแผนเกษียณของคนรุ่นใหม่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยความตั้งใจเชิงพฤติกรรมในการใช้เป็นปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุด เนื่องจากบุคคลจะเลือกลงทุนทางการเงินออนไลน์ผ่าน Applications/Platforms ที่มีเจ้าหน้าที่คอยให้คำแนะนำที่ดีย่อมมีผลต่อพฤติกรรมการลงทุน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษานนารถน์ สุนทรวิช (2564) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนทางการเงินออนไลน์ของคณวิทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนออนไลน์ ได้แก่ การรับรู้ความง่ายในการใช้งาน ทัศนคติและการรับรู้ความสะดวกในการใช้เทคโนโลยี มีผลต่อความตั้งใจลงทุนผ่านระบบดิจิทัล และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ กมลพรรณ โชติสวัสดิ์รักษา (2566) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อกองทุนรวมผ่านแอปพลิเคชันธนาคารของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า

ปัจจัยการยอมรับเทคโนโลยี ด้านการรับรู้ความง่ายในการใช้งาน ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อกองทุนรวมผ่านแอปพลิเคชันธนาคารของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุและระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการวางแผนเกษียณแตกต่างกัน โดยเฉพาะกลุ่มอายุ 31-40 ปี และกลุ่มที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีแนวโน้มลงทุนมากกว่า ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรวางแผนส่งเสริมการลงทุนเพื่อการเกษียณ โดยออกแบบการให้ความรู้ด้านการลงทุนที่เหมาะสมกับช่วงวัยและระดับการศึกษาของประชาชน เช่น การสื่อสารผ่านช่องทางออนไลน์ให้เหมาะสมกับกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่มีอายุน้อยกว่า เพื่อสร้างความตระหนักรู้และความเข้าใจในประโยชน์ของการลงทุนระยะยาว เป็นต้น

2. จากผลการศึกษาพบว่า ความรู้ความเข้าใจการลงทุนในด้านความสามารถในการจัดการลงทุนมีค่าเฉลี่ยน้อยสุด ซึ่งเห็นได้ว่าคนรุ่นใหม่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลยังขาดทักษะในการวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินและประเมินศักยภาพของกองทุนรวมได้อย่างถูกต้องครบถ้วน ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดทำโครงการส่งเสริมความรู้ด้านการลงทุนเพื่อพัฒนาทักษะในการวิเคราะห์และบริหารจัดการพอร์ตการลงทุนอย่างมีระบบและเหมาะสมกับกลุ่มคนรุ่นใหม่ เพื่อส่งเสริมให้มีการวางแผนการลงทุนเพื่อการเกษียณอย่างมั่นคงและยั่งยืนในระยะยาว

3. จากผลการศึกษาพบว่า การยอมรับเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเงินในด้านการรับรู้ประโยชน์จากการใช้งาน แสดงให้เห็นว่าคนรุ่นใหม่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลยังขาดความเข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับประโยชน์และความสามารถของเทคโนโลยีทางการเงินในการอำนวยความสะดวกต่อการลงทุน ดังนั้น หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีทางการเงิน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและเพิ่มศักยภาพในการใช้เครื่องมือดิจิทัลด้านการลงทุนอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งนี้ เจาะจงกลุ่มตัวอย่างเฉพาะคนรุ่นใหม่ที่มีอายุระหว่าง 23-40 ปี ที่อาศัยอยู่หรือทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ดังนั้น การศึกษาครั้งต่อไปควรขยายขอบเขตของพื้นที่การวิจัยให้ครอบคลุมกลุ่มประชากรในภูมิภาคอื่น ๆ ของประเทศไทย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความหลากหลายเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาและแนวทางการส่งเสริมการวางแผนการลงทุนเพื่อการเกษียณในระดับประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. การศึกษาครั้งนี้ใช้ตัวแปรปัจจัยความรู้ความเข้าใจในการลงทุน และการยอมรับเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเงิน สำหรับใช้ในการศึกษาพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการวางแผนเกษียณ ดังนั้น การศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษาเพิ่มเติมในส่วน of ตัวแปรอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการวางแผนเกษียณ เช่น ปัจจัยด้านอิทธิพลทางสังคม เป็นต้น

3. การศึกษาครั้งนี้ใช้การวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ดังนั้น การศึกษาครั้งต่อไปควรเพิ่มเติมนการวิจัยเชิงคุณภาพ ร่วมกับการสังเกตกับกลุ่มตัวอย่างในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับมุมมอง ทศนคติ และแรงจูงใจของผู้ลงทุนเพื่อเป็นประโยชน์ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กมลพรรณ โขติสวัสดิ์รักษา. (2566). *ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อกองทุนรวมผ่านแอปพลิเคชันธนาคารของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร*.
- จิรภพ ชัมหายสุข. (2566). *ผลกระทบของการจัดอันดับความยั่งยืนของมอร์นิ่งสตาร์ต่อกระแสเงินลงทุนในประเทศไทย*.
- จิรัตน์ สังข์แก้ว. (2547). *รายงานวิจัยเสริมหลักสูตรเรื่องแนวคิดในการประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนรวม*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชนิตา อนุชาตานนท์. (2564). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการออม (Super Savings Fund) ของนักลงทุนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล*.
- ชุตินันท์ ประทีป ณ ถลาง. (2563). *ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการลงทุนทางการเงินของประชาชนในกรุงเทพมหานคร*.
- นภารัตน์ สุนทรวนิช. (2564). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนทางการเงินออนไลน์ของคนวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร*.
- บุรฉัตร จันทรแดง. (2562). กรอบแนวคิดการวิจัยเชิงพหุวิทยาการ. *Thai Interdisciplinary and Sustainability Review*, 8(1), 49–60.
- ปริญญ์ ชัยบุคดา. (2565). *ปัจจัยกำหนดพฤติกรรมการลงทุนที่นำไปสู่เป้าหมายในชีวิตของประชากร Generation Y ในจังหวัดนครปฐม*.
- ภัทราวดี วงศ์สุเมธ. (2556). *โมเดลแบบผสมผสานด้านการยอมรับระบบการเรียนรู้ผ่านเว็บของผู้สอนด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และสารสนเทศในมหาวิทยาลัยไทย*.
- ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ. (2542). *การวิเคราะห์ผู้รับสาร*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โลมจิตร ทองอยู่. (2563). *ความรู้ทางการเงินและการออมเพื่อการเกษียณของคนรุ่นใหม่เลนเนียลไทย*.
- สัญญา เคนาภูมิ. (2562). กระบวนทัศน์แห่งอนาคตของรัฐประศาสนศาสตร์. *วารสารนวัตกรรมการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน*. 7(2), 39-65.
- สุรกุล เจนอบรม. (2534). *การเตรียมตัวก่อนเกษียณอายุราชการ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- อดุลย์ จาตุรงค์กุล. (2550). *พฤติกรรมผู้บริโภค*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Cronbach, L. J. (1970). *Essentials of Psychological Testing*. Harper & Row.